

Sygn.akt. IACz 704/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jerzy Geisler (spr.)

Sędziowie: SA Małgorzata Gulczyńska

SA Piotr Górecki

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2013 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **sp. z o.o. z siedzibą w P.**

przeciwko (...) **sp. z o.o. z siedzibą w P.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 28 stycznia 2013 roku, sygn. akt: IX GNc 1288/12

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zabezpieczającym,**
- 2. w pozostałym zakresie zażalenie oddalić,**
- 3. zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 195,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.**

SSA M. Gulczyńska SSA J. Geisler SSA P. Górecki

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.675,07 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego (pkt 1), oddalając wniosek w pozostałej części (pkt 2). Wyjaśnił, że w zakresie kosztów postępowania zabezpieczającego w kwocie 3.600,00 zł powód złożył wniosek po upływie dwutygodniowego terminu, wynikającego z art. 745 § 2 k.p.c. stosowanego w drodze analogii. Postanowienie komornika, ustalające powyższe koszty, uprawomocniło się z dniem 30 listopada 2012 roku, co oznacza, że termin do złożenia wniosku upłynął bezskutecznie z dniem 14 grudnia 2012 roku, natomiast wniosek został przez powoda złożony w dniu 4 stycznia 2013 roku.

Zażalenie na powyższe postanowienie w zakresie pkt. 2 złożył powód, wnosząc o jego zmianę poprzez zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 3.600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zabezpieczającym, ewentualnie o jego uchylenie w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Złożył nadto wniosek o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie art. 745 § 1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że dwutygodniowy termin do złożenia wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym, prowadzonym na podstawie nakazu zapłaty, biegnie od uprawomocnienia się postanowienia Komornika Sądowego o przyznaniu kosztów zastępstwa, a nie od uprawomocnienia się postanowienia o ustaleniu kosztów postępowania zabezpieczającego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powoda zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia stanowiło błędne założenie, że komornik jest władny ustalać koszty poniesione przez stronę w postępowaniu w przedmiocie wykonania zabezpieczenia, w tym również wynagrodzenie pełnomocnika reprezentującego stronę w tym postępowaniu.

W piśmiennictwie wyrażono pogląd, który Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela, że komornik w postępowaniu zabezpieczającym pełni wyłącznie funkcje pomocnicze (techniczne), polegające na wykonaniu postanowienia sądu. Tym samym jest on władny co najwyżej ustalić koszty „wykonania zabezpieczenia”, które można utożsamiać wyłącznie z kosztami należnymi komornikowi, tj. opłatą oraz wydatkami (zob. Zbigniew Woźniak „Ustalenie i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zabezpieczającego”, „Przegląd Sądowy” lipiec – sierpień 2008). Natomiast ustalenie poniesionych przez stronę w postępowaniu zabezpieczającym kosztów należy wyłącznie do sądu udzielającego zabezpieczenia.

Za powyższym stanowiskiem przemawia treść art. 745 § 1 k.p.c., w którym ustawodawca wyraźnie wskazał, iż o kosztach postępowania zabezpieczającego rozstrzyga sąd. Zwrot ten nie może być rozumiany inaczej, jak przekazanie do wyłącznej kompetencji sądu ustalenia zasady odpowiedzialności za koszty postępowania zabezpieczającego oraz ustalenia ich wysokości, w kontekście zasady kosztów niezbędnych i celowych do dochodzenia praw i celowej obrony. Przyjęcie tezy, że komornik ustala wysokość należnego stronie zwrotu poniesionych przez nią kosztów, w tym wynagrodzenia reprezentującego stronę pełnomocnika, a sąd „rozstrzyga”, która ze stron ma to wynagrodzenie ponieść, pozostaje w sprzeczności z istotą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Przy takim założeniu nie sposób twierdzić, że to sąd rozstrzygnął o kosztach, skoro rozstrzygnięcie o zasadzie kosztów niezbędnych i celowych w istocie zostało wydane przez komornika, który ustalił wysokość poniesionych przez stronę kosztów, w tym wynagrodzenia reprezentującego stronę pełnomocnika. W takim wypadku sąd, przy rozstrzygnięciu o kosztach, nie miałby możliwości weryfikacji wysokości ustalonych przez komornika kosztów.

Uprawnienie do ustalenia zwrotu wynagrodzenia pełnomocnika reprezentującego stronę w postępowaniu zabezpieczającym nie może wynikać także z treści art. 770 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji (...). Zakres stosowania przez komornika przepisów o postępowaniu egzekucyjnym został wyznaczony w art. 743 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, jeśli postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia podlega wykonaniu w drodze egzekucji, do wykonania zabezpieczenia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym (...). Ustalenia zakresu odpowiedniego stosowania przepisów o postępowaniu egzekucyjnym do wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia należy dokonywać przez pryzmat charakteru postępowania oraz roli komornika w tym postępowaniu. Przy takim oznaczeniu zakresu stosowania przepisów o postępowaniu egzekucyjnym, komornik nie jest uprawniony do ustalania wysokości kosztów poniesionych przez stronę w postępowaniu w przedmiocie wykonania zabezpieczenia, w tym wynagrodzenia pełnomocnika strony, ponieważ czynność ta nie służy wykonaniu zabezpieczenia. Nadto art. 770 k.p.c. przyznaje

komornikowi kompetencje do rozstrzygnięcia o kosztach tylko takiego postępowania, którego prowadzenie do niego należy. Przez prowadzenie postępowania należy rozumieć wykonywanie funkcji głównego organu postępowania, a nie organu pomocniczego. Komornik w postępowaniu zabezpieczającym, jak wskazano powyżej, jest organem pomocniczym, który to postępowanie jedynie prowadzi, w związku z czym brak jest podstaw do tego, by ustalał on koszty poniesione przez stronę w postępowaniu zabezpieczającym.

W świetle powyższego uznać należało, że wniosek pełnomocnika powoda nie był spóźniony i winien podlegać merytorycznemu rozpoznaniu.

Nie zachodziły jednak podstawy do przyznania skarżącemu wynagrodzenia w żądanej przez niego wysokości. Regulujące wysokość należnego powodowi wynagrodzenia rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349), nie określa wysokości wynagrodzenia za prowadzenie sprawy w postępowaniu zabezpieczającym. W takim też wypadku, zgodnie z treścią § 5 w/w rozporządzenia, wysokość stawek minimalnych ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. W niniejszej sprawie najbardziej zbliżone są stawki za prowadzenie spraw egzekucyjnych. W ramach postępowania zabezpieczającego zajęte zostały wierzytelności dłużnika, co uzasadnia odpowiednie zastosowanie stawek minimalnych, przewidzianych w § 10 ust. 1 pkt 7) w/w rozporządzenia, tj. 25% stawki minimalnej - za prowadzenie spraw egzekucyjnych innego rodzaju niż egzekucja z nieruchomości.

Powód wnioskuje o zabezpieczenie należności głównej w wysokości 139.269,34 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu w wysokości 5.358,00 zł. W tych okolicznościach należne skarżącemu wynagrodzenie za prowadzenie postępowania zabezpieczającego powinno wynosić 900,00 zł, tj. 25% ze stawki minimalnej, określonej w § 6 pkt 6 w/w rozporządzenia (3.600,00 zł).

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., w sposób opisany w pkt. 1 sentencji.

W pozostałym zakresie zażalenie powoda, jako nieuzasadnione, podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. – pkt 2 postanowienia.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349). Powód wygrał sprawę w 1/4 części, zatem wobec faktu, iż pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew należy mu się zwrot 1/4 uiszczony opłaty (30,00 zł), tj. 7,50 zł oraz 1/4 należnych kosztów zastępstwa procesowego (300,00 zł), przy czym te ostatnie koszty nie mogą być niższe niż 120,00 zł.

SA M. Gulczyńska SSA J. Geisler SSA P. Górecki